

Bron	De Morgen online
Auteur	Opiniestuk van René Stockman
Datum	6 april 2012

Is het redelijk om te doden?

06/04/12, 14u23

Broeder René Stockman, generale overste van de Broeders van Liefde, mengt zich in het euthanasiedebat: we zullen alle leven respecteren, van conceptie tot de natuurlijke dood.

Een man, psychiatrisch ziek, lijdt onder zware hallucinaties. Hij hoort stemmen die hem zeggen dat hij zijn buurman moet vermoorden. Ondanks herhaalde aanpassing van zijn medicatie blijven de hallucinaties duren. Op de afdeling waar hij verblijft, vraagt hij voortdurend zijn plan te mogen uitvoeren. Dit wordt herhaaldelijk besproken binnen het multidisciplinaire team tot men beslist op de vraag van de patiënt in te gaan, hem een wapen te geven en toe te laten de gesloten afdeling te verlaten om zijn buurman te doden."

Iedereen die dit 'geval' leest, zal dit absurd noemen. En dat is het ook. Maar enige dagen geleden las ik een artikel waarin het voorstel werd geformuleerd om euthanasie te verlenen bij psychiatrische patiënten die zwaar psychisch lijden en vragen om uit het leven te stappen (Wanneer het op is, DM 31/3). Euthanasie als waardig alternatief voor suïcide, klonk het. We weten dat de huidige euthanasiewetgeving in België deze mogelijkheid onder bepaalde voorwaarden ook toelaat. Ditmaal vraagt de patiënt niet om zijn buurman te doden, maar wel zichzelf. En daar zou men uit "barmhartigheid" wel op ingaan.

Daar de oren voor sluiten, zou zelfs als zeer onbarmhartig worden beoordeeld. In beide gevallen wordt de vraag gesteld om te doden, en wat in het ene geval totaal absurd klinkt, wordt in het andere geval als redelijk beschouwd. Of om de woorden van Prof. Herman Nys, vermeld in een ander artikel, te gebruiken: "De redelijkheid is eindelijk teruggekeerd." En er wordt daar zelfs gesproken over de mogelijkheid van "preventieve euthanasie" voor mensen met een beginnende dementie. Natuurlijk wordt dan naar Hugo Claus verwezen, die de moed had tijdig uit het leven te stappen vooraleer hij volledig in de mensonwaardigheid zou zijn verzeild.

Nukkige buitenbeentjes

Sommigen vinden deze redenering helemaal niet redelijk, en met name de Broeders van Liefde worden ervoor met de vinger gewezen. Ze zouden binnen de gezondheidszorg de nukkige buitenbeentjes blijven die krampachtig vasthouden aan hun ideologie, terwijl andere katholieke ziekenhuizen ruimdenkend meegaan met de medische evolutie en dus met hun tijd. Deze laatsten zouden zich destijds alleen maar verzet hebben om politieke redenen en niet omwille van hun overtuiging. En bij

hen is de redelijkheid nu teruggekeerd, terwijl de anderen zich vastzetten in hun fundamentele, volgens sommigen, fundamentalistische ideologie.

Onvoorwaardelijk respect voor het leven is voor mij inderdaad een fundamentele optie die ik haal uit mijn religieuze overtuiging. Ik blijf hier het woord "natuurwet" gebruiken waarin wordt gesteld dat we het leven, alle leven, zullen respecteren vanaf de conceptie tot de natuurlijke dood. En daarom wijs ik fundamenteel abortus en euthanasie af. Tegelijk stel ik dat we alles moeten doen om menswaardige alternatieven te zoeken en te ontwikkelen om mensen te helpen die in een zogenaamd uitzichtloze situatie zijn terechtgekomen.

Tegelijk begrijp ik dat er andere overtuigingen zijn, niet gebaseerd op een christelijke visie op de mens en op het leven, en begrijp ik dat men anders aankijkt tegen de dood als men niet gelooft dat er nog een leven is na de dood. In een democratisch land hebben deze mensen evengoed het recht om hun mening te zeggen en er ook consequent naar te handelen. Dat is ook zo wettelijk vastgelegd. Of men dit voor alle aspecten van het leven kan doen, is een vraag die ik hier in het midden laat.

Maar ze mogen zich niet het recht toe-eigenen de redelijkheid alleen in pacht te hebben. Zoals zij het recht hebben voor hun mening uit te komen, blijven ook wij dit recht opeisen en zullen er ook consequent naar blijven handelen. En voor ons is de barmhartigheid voor alle leven een grondwaarde die we niet wensen los te laten.